

САНДА ОНОХ

Х а Ы м а т
1931 сүл алтынның
мыттан тахоар

№ 117 (5473)

КССИИ ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН ҮОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

1980 сүл. Балаңан ыйын 27 күнэ
Суббота

ыната жарчы

ССКП райкомуар

ИЙЭ СҮӨҮҮНҮ ҮӨСКЭТИИГЭ –
У ТУМНААХ ҮЛЭНИ

Оройон саамай бодог ханаайыстыбатын — Карл Маркс затыны совхоз салаттата кишини сыйларга племенной улани, ийэ суют ханаайыстыбатын түпсарылыгаккын эзлөпти. Анилдас байымл Мэнгэ-Хатгаластан 100 тыны тынашын, 18 ийүс борооскуну атынласта. Совхоз оройон үс атын ханаайыстыбаттарын шахтарын мэдээлэх хавиннах, үрдүн кылалствах одустарынан сизмэдээнийни ханччыйн болор.

Ол эзэрий бу ханааймстыба салалтата, специалистара нийцүүчүнүү чекштилига, племенний үзүүн түнсаралыга ынтар узьлар ССКП Кийин Комитетын от ыйчилашы (1978 с.) Пленкүмүн көрдөбүллөрүгөр ыраладынан эшилтээбэц. Манна баар үс племенний гиездоларса улаа оройчиллэрийн курлук мытыхыллыбат. Бахсы уошина Мутудай отделениеларыгар зоотехнической учуст олохотово илүү эзэтэр баар да буул, ларында адьас мөлтөх түрүктэх. Ол да ишни союз хүрдүүнэй төрдө-үүнэ билээр 413 эрэ ынхах сүчүү баар. Ити чекштилигээ үзүүлэлтээр сүчүү 8 эрэ биргийнчилэн ыллар.

Совхозна шигинэг хайлар ыччат сүйнүү-
нүү кытта үзүү аваан-мийсөн мыныллыбат,
онсоочор уулаах түнгээлээр кийиан
учууттамматаар, ишнийр 6—10 биргийн зам-
нара эро шаахха таңаарыллаллар. Тортуур
саастаах тыны тынацьстар 30—43 биргийн
мыныннара буюутых ханиых да көрүнүү-
ши хабыллыбакна хайлаллар. Итийлэр ох-
сууларыгтар нийсүү сүйнүү маассабайдык
кыттараанына салғанан тахса турар. Аягардас
итинтэн сойхоз 1978 сүйгэ 570 тын. солж.
ночолонко киэрбите, оттой ласпты сыйга
ити сыйншиара иния төгүл кирнэгэ улааган
1929 тын. солж таңаспти.

Бу хабайыстыба ынаңы искуствен-
ней сизмалынчын кирибите уонтли тах-
са сэлл булла арасы, баччалыгы дарыз
Болугур отделениета ынаңынин Ишкити
буюнатан олорор, оттон бу «от-
нымыба хойутаан кирибите»¹ отделениела-
лыгин дафанды окустин шыка де-
тер. Ол оскууттор напиш и ти-
тараачына сых ахсын албазору Субуру
хоз салаптата искуственнишкта-
нуунчарын тутуу биллаанын ке-
толорбот. Билигин үзүнчи бо-
пыт атуу
пүшүнчар дыжалар арга, уута
кини ти-
ашлаах оборудованиенең раана управдени-
тактар. Техники-осеменаторд
дээний синтез суюх, ишилээ
утумчлах хонтуруул олохто:

Совхоз дирекцита, парти
та племенной узээ, иш сүйбэрэ

Удач

СКП XXV съезде
депутата Л. Казаков салайар
иат-комсомольской кол-
лектива Таура станции
ир суолу ұшыттар уон-
еромуминнур шуунүү
даатын хаймы-үй тү-
рд. Бу шуун иккى жор-
тоғи туарар: производст-
вий уонна олоңду-дъаңа-
хваччыйны админис-

ИКИС ЭНЕРГОРЕСУРСАЛАР КОДЬУУСТЭРИН ИҮИН

ССКИИ БК инициаларының энергетикада түшсүлөвүн көрдө. Ишмалайтын жаңылыктардың көмкөйткіліктерін анықтауда, оның мисиясынан түшсүлөвүн көрдө. ССКИИ БК инициаларының энергетикада түшсүлөвүн көрдө. Ишмалайтын жаңылыктардың көмкөйткіліктерін анықтауда, оның мисиясынан түшсүлөвүн көрдө.

шошайман аныры көрдөбүлгө эшшеттөзбөт, бастың коллективтарга баар сыйналдах ошыт адъас сиңег суохтарбатыллар. Үгүс ирештап алтындарга ыйыллыкты ресурсалары тунашыны табыма тулуйду-убат намынах.

ССКП Кини Комитет
и Магнитогорской ме-
таллургической комби-
нат, Волховской алю-
миниевой завод, Ново-
олоцкий «Полимир»
производственный хол-
динг и другие энергоре-
урсалары түбәнның
зэрлөн байнарэт.

ССРС министерство-
дра узине ведомство-
ара, союзной респуб-
ликалар Министрларин
советтара түнштеннен
редиригитшелде ызғар
кис энергоресурсалары
тұнанытын дымалы
күргүзүн кырағытын
кыттан көрөллөрүтөр
орудаҳтанды. Ыныл-
ыбыт ресурсалары ар-
зиярга ордук толору
алмайтын үзелсөрнін то-
йыннан производство
ратыларда үчүннен
шахтахтар.

Партийн организацийн
предприятияларга узла-
я таршылалдарга шаше-
нергересүрсларды ту-
ланынын түспөрдөр
жана аллар олохко кин-
ниләрингөр хонтурууолу
лохтуулларынтар, бу
жыналыба бастынгы кол-
ективтөр мункыумут
жыналдаах оштагарын
тизиник тарбаттын
түштүшүллөрнөн, уза-

ында уонна энергияны
жамчылардын режимини
куйнүрдөргө түнштүл-
мбыт терийдер уонна
шарттардын көзбүткүл-
лурдаласынан этилини-
р.

(CCTA).

Десятилетка бастыңнан

Хондообо олох-даňах
комбинатының Филиалда
шылдыбынан олохтоох-
тор талбыйт таңгастарын
кудуххайдык сакаастаан
тиктөрөөнөр улаханини
бирашынъя.

Социалистический куяталанының төрийингээ иштээстэр эмнэ залбахтар. Куюталанының кынаймылаахтарыгар азамылт көзүлүүрүү дъяналлар биринчилгөр оңаңуллан испэттэр. Ити барыта ың-чактар тың сиркәр, олухсүйн Узакжыныннанын ыаратар, сорек-тор сүфүү иштепчи курдук ына-рахан улуттан бара саталынна-1-ылгар тиэрдэр. Оробуюн, союз-1-гуалталады атиларын калып жет-

«Чурапчи» совхоз механизатора депутат П. Ф. Максимов быйыл Кызылки отделениега от хомууруүн балдаанын анары төлөрбүтүн көнсөн турал, бу отделениега көрмөйөй күлтүрлөрдөрдөн түшнүүрингээ аныллаах зөвнө төрөлттөн чечүүгөндөн күчкөн көрүп, быйыл эбисе уоңча город Уүзүүтээртөн 450 тонна сиздэвили уклутүүн иштешкөрдө уоңчи птицник идэтийбүт зөннөдарь хас отделение ахтын тафийэрт

Госбанк отделений управляемой Д. И. Евграфов сопозаря зараз-суготаан узловими дэлгийнхийн олондоно энэ

Народнай депутаттар оройуоннаабы Советтарын III сессията

СОВХОЗТАР ЭКОНОМИКАЛАРЫН САЛГЫЫ БӨЛҮРГӨТҮҮХЭ

Ты хабайстыбынын управление тын начальнига таб. М. Н. Павлов дақылаатынан

Оройон союзтарынын экономикалык туруктара государствен ойогор бедел комитутеги тиражирэн кишилдер материалдык-технический базаларын берегуттэтсек, сир ойоңууттатын уонна сүйүү институттадын макуллар бередуксусайаны забеттиттэн, тыя ханаамыстыбатын сайланнарынта бериллэр үчүзөнини көдүүчүстөхтүк түншисигиттан бынчачы туттулуктаах.

Оны пятилетка салларыгар союзтар экономикаларын салгын бөвөргөтүүгө орайбонига көнкүр даяналлар азыялбыстарын урдунен билгии даваны бу дымала көрдебуга ыраадынан ишшиктээбит түрүктада. Ол булларына тәрийэр чыз итебастариттән, тыя ханаайыстыбатын производствотын идэтиниңгэ уонна кийиниздүйнүүгэ, кини подыуукун урдатынгэ ССРН ХХV төсөн, партия Кими Комитетин көмүнки Пленумнара балыктээбит даяналларын олоххо килдерин сүйтээ сүрүптэй сибөөстөх.

Совхозтар көдүүс уюни халчычылыкта патилетка-тагар байдаларин балалардаах үзүлөрүн мэраармайсан сүзүттөн түшүнүүлүп, ол курдук, түрөрхаттаах культуралары ынын балалана оройчоон үрдүнүн баара суюнда 60,3 балалык, бурдук валовой хөмүүра 46,2 балалык, хортуюшпүйүү үүннэрдин 41,8 балалык, суюн айыллагын сөздөтүшкүлдүн 78,1 балалык, төмөрлүкүнүүлүр. Нийрэйн ылмы 55,6 балалык, кулууну ылмы 64,8 балалыкка таңжастылар. Угтуу валовой ылдыга уенни государствою туттарынга патилетка сорудаахтара төмөрлүлүбүт күттөллөхтүр. Патилетка аасын туурт алгар сыйларытар оройчоонча 6717 суюн, сүрүннөн, күнбаран көрүттөн-хайрычыттын көнүүнүн элон общественинай ханааймистыбалларга улахан хөрөнгүү оғоноолуния. Алтардас итиштэй

2544 тонна эт сүтэрийншээ зөтөр харчытыг гар та-
ваардахха 4846 тый. солж ишоот тадыста. Итэлэр
охтуулалтыг гар билитих барыг сохиходтар ишоотгоёхтүк
үзүүлэн ишээлэр, патилетка түүнүүнэн боройон урду-
нан 10,5 молуудын солжуубайдаах ишоот ылмыллара
сабадаланыар. Улаа онкорумтуутаа урдуюхтээбэр танихы
түнхэр, оттон хамнаас төлөбүре түрдэн ишэр.

БАЛЫКТАННЫ ИТИНИК ТУРУГТАРЫН ГРУЗИН СОХСАРГА ЭКОНОМИЧЕСКАЙ ҮЛЭ АДЫС МАЛТЕХТУК ҮШТҮЛЛЭР, ИС-ХАНАЙЫСТАНДАН АХСААН ҮРАДЫВАН СИТАГА СУОХ ОЛОХТОМОР, УЧУОТ УОННА ОТЧУОТУНАС ЭРДИИЛАЭРИН АЧЫК БОЛДУЛДУУДАРДА ПАК.

Дакылааты дүүлләнүүгө 7
киши тым этте. Кининлэр союзистар
производстволарыг жар баштада
итеп аздаскари, ханаайыстыбадар
экономической узловиргөр баштада
котутуулары иштеп тийлдөнүү
бүткүлүүсүнүн көмкөяниң
бүткүлүүсүнүн көмкөяниң

— Биңиги союзмұт салал-
тата.—дизе Эрілік Эристин
пәтінан союз Чакырдағы от-
делениетін управляемшай, де-
путат Н. Н. Осипов,—сөнбугү ти-
новой байрайықтах хотонору
тұтуунан мелгехтүк дъарыхта-
нар. Ол буолларыни сөнбугү ко-
ртуугэ-харайымға, киниттан бо-
родуукусайыны ылышта охсугута
чылашы. Отделениетін управлениетін союз

далатынан сүйөү иштептэ буолар. Ол үрдүнен бу салас материалный базаты билгилүү даяны жөндох. Союзхозтар сүйөүлүрдин 67,4 биркүйнен арткөрдөбүлгө баллачка эплияттири хотонпорго турар. Сүйөү түрктүмнүүт биңире жөндох онбөйнүүлаах быстах хотоннеруулан ханчыллар. Асес жи кыра. Сүйөү иштептүн шаражан үзүлэрин механизацияланынча үзүлүп халыктында жи: уулатын 47 биркүйнен, шаастын 7 биркүйнен, ишнөому таңбарын 12 биркүйнен арткөрдөбүлгө механизацияланынча тураллар. Фермерларга үзүлттүн ишнөөтийбета, чын огторумгутота намындаа биңир үкүкү иштептэн сибөөстөвхө. Онон чыгастаадырысылларга сүйөүгө капитальний хотонпору тутууга, фермерларга ишнөөтий шаражан үзүлэрин механизацияланынча төткөннөөхтүн ылсар, хамсаанын огторуулук турар.

Совхозтар техниканын ҳаачыштылышлары сол ахшын түспаси иштөр. Ҳомбуюх ишни, соңғынч оромыншынтур база сүедүнан, механизаторской кадрдар тиийбеттери-ниң уюна кинилери күттө үзэ сүйтэ сүзүнан автомашиний паркания туһанымы көдүттө адьас намыдах. Ҳелобур, бишүр үсүлчилк трактор салыга баара сүюрга 153 күн, бишүр автомашина 175 күн орё үзлүнүр. Ити атта трактордар үзүлиштүзүх күннэркин 58,8 биршынынгәр, автомобиллар 67,3 биршынынгәр орё туһаныллашлар. Быната, совхозтар баар техника кызын баара сүюрга 50—60 биршынын орё туказаллар. Ишникитин техниканы үрдүк көдүүүстөөхтүк ту-
ванар туңугар оромыншынтур базасы салтын тэринэрбүт, «Сельхозтехника» халбонуга ормунчоң ҳаачисты-
батын тосту түспарара, механизаторской кадрдары
базасынан шартты уюна кинилери күттө үзэ бөлгөнчтө-
нүү ҳүчүнүрдәрбүт наадалар.

циалистара көскілләзгік дәрарытаммалтар. Ол да иштеп патша жаңынан тұратын мемлекеттің турорахтах күльтуралар 60,3 биріншіншінде жүрді. Бұл мемлекеттің тұрақтынан 6,6 центнер бурдук ылғалызына. Ишпактитиң итишінде үлгелінір буоллашытына сир оғонуутуи, кинотеатр бередүккүйінде ылғалыны хвалынштан таңдаудар кымаңызды суох. Оро-Йоғында сезим тақаайымстыбата мелтеш туруекта, Бурдук уонна хортуюшпік сәнамаларин атындағындағы сал ахсын сөвхөздөр алғаш убы оросқүйінде жүрді. Барын, ол кедмұнғыз бүкілтамырынан.

Канники сыйларга сүйөгү түрүктах айылмак базатын терийин биштүрүн источниктегиң быныштынан нормовай культураудары мәймән базаача изгөтилилән эрэд. Ол эрээри союзостар салалталара, сирни онкороччуларда бу улэ көдүүүнүн түрдүнгө билигин даваны государственнийдик сыйнамаша ишкүтәр. Ынысы сирин түнүттүн кыра аягара эрэ тунаңыллар, түнүү угус еттө үчүгэйдик көрүллүбәккә-харалымбакка сүйөгү тәбиистариллэр, сорөх базыналар үчүнүүлэр хар ан-нагар даваны ҳаллар түбзүлгөлөр таңазарыллар.

Ондохтаа хөргүүшүү мөмкүн болтуулбайт. Ондох эбии агротехника көрдөбүлээр тутуулубаттарыттан, сизе хаасчыстыбата мөлтөвүүттөн үүнүүнү ылсын сиро сток намындаа. Патилетка устатыгар бийлэгтэн 2863 тоонна хортроопүү сите ылсыныбата, оройн түрүнээн бишр гектартан ортогуунан 36 центнер эрэ үүнүү хомуулнаа. Оттон кизиг ыныалзах Сүбүрууский аатынан совхоз гектартан баараа супра 27 центнери хомүйдаа.

Совхозтар калар біткүйр сир оңоңнұтуғар тұнышанарын тосту үзарысталлара, бағынмын таңтастағынын күлгүлдегін тосту үздөттеппелер ербийлдер.

данылшагын иттитин салғыны сөвхоз производствотын идтигининг уонна кишинеңбигігэ ССКП райкомун ахсыс племенүнүн уураадын толорууга таана-риллабыт итегестарни ырмутта уонна калар еттүер ити уурағынан башнатындык дәваллары олохтоғону соруктарыгар тохтосто.

Түмүгээр кийин, сүрөт иштитин төрүтүнен воспроизведение буоларын балыктасын туран, соххозтарга илгеменең үзүүлүктүк мыттылларының, миавыны иккүйненчилгүүнүн сизималзәннингэ сизэ сүздөт бериллибетим тоно болоон ыйда уонна бу салааба улзани гөстү тулсарары наадаллаафынан заахта.

СЕССИЯ КЫТЫЛААХТАРЫН ЭТИЙЛЭРИТТЭН

Е. Н. Григорьева.—Оз зорын союзозгүр сапалтата бийнэхэ үчүгайдик олорбутугар, санаа-быт хоту үзүүлэрийгээр наадлаах усдуугубайдалары төрийнэ хомолгоо. Үзэлжир хотому-тугар механизация дээн сух. Олорор дынэбйт кынын тынны-йар, сайн кырымасати сух оюулсан ардах курдаттын туһэр. Социалистический куоталаанын төрийнинг итэвэстэр эмэг ал-бохтар. Куоталааны кынны-лаахтарыгар анаммыг көфулур дъяналлар биримзэтгээр оюнуулсан испаттар. Ити барыта ыч-чэттар тиян спиргэр олохуйлан үзүүлэхийн ширин магатар, сорох-тор сүйүү нийтийн курдук ын-вахан хувьсан бараа олонхийн

«Чураны» совхоз механизатора депутат П. Ф. Менсимов, бывший Кызылки отделение из от коммунарки былованын ахары толорбутун көмөзин турас, бу отделениега көрмөвөй культураударын чүшмарында аналдаах зөвөн төриллөн чүткүйдик үзүүлээн крээрийн, бывыл эбисэ уонца горох чүнчүүзүүдийн 450 тонна синийн үкнүүтүү ийнтийнадаа уонца иттихиц идэтийбийт зөвлөлжары хас отделение ахмын төрийнэргээ

Госбанк отделений управ-
ляющей Д. И. Евграфов соп-
хостарға задан-сүттәзи үзәләз-
бии дыңғырахтик олохондо илни-
(Бутутум 4-с стр. наэ).

СНИМОККА: рабочает бензогазеттара (гуметтас). Карл Маркс патынан союзог Одор-луумшабы отбөлештескин баригодьниги А. А. Аржаков, «Чуранчы» союзог Кыргызстан тааси отбөлештескин шоферга Н. Ф. Максимов, Эрдилек Эрдешин патынан союзог Чакырдашы отбөлештескин управляемщици И. К. Осипов, Эрделик Эрдешин патынан союзог Хайдардашы отбөлештескин яланыымкети Е. Н. Григорьев, чонка промкомбинат столяра М. Г. Монастырева сессия узаткан бышынган

